

[Aksei Møller.]

årene forud for skatteåret 1940—41 havde været underkastet beskatning og havde foretaget afskrivninger i overensstemmelse med de gældende skattemæssige regler.

Til belysning af favoriseringens talmæssige størrelse har jeg på grundlag af Jydsk Andels-Foderstofforretnings årsberetninger for de sidste 15 år før 1940 ladet foretage en opgørelse over de maskinanskaffelser, som har fundet sted i denne periode. Denne undersøgelse viser anskaffelser til et beløb af ialt 2 189 000 kr. De anskaffelser, der ligger forud for den nævnte 15-års periode, kan vi lade ude af betragtning, idet sådanne maskiner vil være fuldt afskrevet eller nedskrevet til scrapværdien på det tidspunkt, da basisformuen opgøres. Når der regnes med en afskrivning på $6\frac{2}{3}$ pct. pro anno, vil denne anskaffelsesværdi på 2 189 000 kr., som altså angår anskaffelser, der er foretaget fra 1924—25 til 1937—38, være nedbragt på basistidspunktet til 1 248 000 kr. eller til et beløb, der ligger 3,6 mill. kr. lavere end den af skattemyndighederne anerkendte værdi på basistidspunktet. Dermed forsvinder 2,4 mill. kr. af denne virksomheds formuestigning simpelthen ud af skattekalkulationen.

Jeg går ud fra, at vi om denne sag kan få en forhandling i udvalget. Den er efter min opfattelse et udtryk for, hvor lemfældigt der tages på andelsselskaberne, og det forslag, som nu foreligger her i udskrivningslovforslaget om ændring af indkomstbeskatningen for kooperative virksomheder, er et nyt udtryk for, hvilken mægtig politisk beskyttelse denne form for erhvervsvirksomhed har i dette høje ting.

Disse bestemmelser, som nu foreslås ophøjet til lov, er blevet til ved en sammensværgelse, hvorunder den højtærede finansministers arbejdsværelse har været benyttet som en slags Finderup lade. Socialdemokrater, venstre og radikale har sammen bag nedrullede gardiner udformet disse forslag. Lad mig straks sige, at det resultat, som de er nået til, efter mit partis mening ikke opfylder kravet om lighed i beskatningen mellem kooperationen og det øvrige erhvervsliv, det krav, som folkettinget rejste den 19. marts i fjor. Vi har i alt fald ikke kunnet tiltræde forslaget på forhånd. Vi vil i udvalget fremsætte vore egne ændringsforslag og formentlig også føre dem til afstemning i salen. Samler de ikke et flertal i det høje ting nu, vil vi videreføre kampen for vore synspunkter.

Hvad drejer nu denne kamp sig om? (Bertel Dahlgaard: Finderup lade havde sin Rane Jonsen!). Jeg har haft den fornøjelse

at læse det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards indlæg i dag i „Politiken“, og jeg må indrømme een ting, at den argumentation, som man nu finder på, idet man konstaterer skattemæssig ligestilling, hvis dette forslag gennemføres, mellem en brugsforening med dens uddeler og en købmandsforretning, jo ganske ser bort fra det fundamentale faktum, at en del af den indkomst, man ikke vil være med til at beskattede, stammer helt oppe fra virksomheder, der slet ikke kan sammenlignes hverken med en købmandsforretning eller en brugsforening, for den stammer fra Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og dermed ligestillede store brugsforeningsforetagender.

Hvad vi stiler henimod at opnå i denne sag er, at den indkomst, som opnås i en virksomhed, som kalder sig kooperativ, og den som opnås i en virksomhed, som hører til de uprivilegerede erhverv, beskattes på samme måde. Den er født af det samme sammenspil mellem en kundekreds, en driftsherre og den almindelige samfundsmæssige situation. Det er et sagn fra gamle dage, som flere af andelsbevægelsens talsmænd i dette høje ting jo allerede er i fald med at opgive, at det drejer sig om sparet udgift. Overskuddet er simpelthen et resultat af erhvervsvirksomheden, og det må derfor beskattes på lige fod med det overskud, andre erhvervsvirksomheder afkaster. Man siger her, at brugsforeningernes indkomst og overskud stammer fra kapitalrenten og fra en prispolitik, der anlægger højere priser end nødvendigt. Der er ganske vist ikke ført noget bevis for det sidste; især når man kan påvise, at dividenden stammer helt oppe fra de store grossist- og produktionsforetagender indenfor andelsbevægelsen, kan det efter min mening vanskeligt påstås, at en brugsforening ikke vil være nødt til i det lange løb at sikre sig et overskud.

Det forslag, som foreligger her, forlader de principper, som den nuværende lovgivning bygger på, og som er, at indkomsten opgøres efter statsskattelovens regler, og at indkomsten, derunder også dividenden, beskattes som sådan. Dette lovforslag gør dividenden skattefri, og det er vel egentlig kun for skams skyld, at man samtidig med, at man forlader statsskattelovens princip, stiller forslag om en beskatning, som man håber kan få diskussionen til at dø hen. Det håb vil sikkert vise sig at være forgæves. Dette forslag prøver på at bilde os ind, at det indkomstbeskatter kooperative virksomheder. Det er den mest besynderlige form for indkomstskat, der nogensinde er foreslået dette høje ting. Man fikserer